

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XIV. — Izdan in razposlan dne 9. aprila 1870.

39.

Pogodba o telegrafu, sklenjena 25. oktobra 1868,

med avstrijsko-ogersko državo, Prusijo za severnonemško zvezo, Bavarijo, Virtemberskim, Badenskim in Nizozemskim.

(Podpisana v Baden-Badenu 25. oktobra 1868; v peterih enakoglasnih pritrdilih izmenjana ravno ondi 25. januarja 1870).

M i F r a n c J o ž e f P r v i, po milosti Božji cesar avstrijski;

apostolski kralj ogerski, kralj česki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, salcburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; veliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd., itd., itd.

dajemo na znanje in poročamo :

Ker je med Našima pooblaščenca na eni in med pooblaščenem, ki ga je Njegovo Veličanstvo kralj pruski za severnonemško zvezo za tega delj izvolil, na drugi strani (enaka cesarsko-kraljevska pritrdilna pisma bila so izdana tudi ostalim pogodnikom: Bavarskemu, Virtemberskemu, Badenskemu in Nizozemskemu nasproti), iz namena, da se telegrafske reči med obojestranskim ozemljem na novo uredijo, dne 25. oktobra pr. l. bila v Baden-Badenu sklenjena in podpisana 14 členov obsegajoča pogodba, ki se glasi tako le :

Po tem ko so se visoke vlade spadajoče k nemško-avstrijskemu telegrafskemu edinstvu domenile, da hočejo svoja vzajemna razmerja glede telegrafa z novimi pogodbami uravnati, imenovali so si za omenjeni namen pooblaščenca in sicer

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj česki i. t. d. in apostolski kralj ogerski,
 Njegovo Veličanstvo kralj pruski, v imenu severnonemške zveze,
 Njegovo Veličanstvo kralj bavarski,
 Njegovo Veličanstvo kralj vrttembergski,
 Njegova kraljevska Visost veliki vojvoda badenski, in
 Njegovo Veličanstvo kralj nizozemski, namreč:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski in apostolski kralj ogerski:
 ministerskega svetovalca in ravnatelja c. kr. državnih telegrafov, Karla Brunner von Wattenwyl, in pa

načelnika kraljevsko-ogerske telegrafske uprave, sekcijnega svetovalca pl. Takača,
 Njegovo Veličanstvo kralj pruski:

glavnega ravnatelja telegrafov severnonemške zveze, polkovnika Franca pl. Chauvin,
 Njegovo Veličanstvo kralj bavarski:

načelnika v oddelku glavnega ravnateljstva kraljevsko-bavarskih občilnih zavodov za telegrafe, Henrika Gumbart,

Njegovo Veličanstvo kralj vrttembergski:

kraljevskega ravnatelja za delanje železnic in za telegrafe Ludovika pl. Klein,

Njegova kraljevska Visost veliki vojvoda badenski:

ravnatelja velikovojvodskih občilnih zavodov, skrivnega svetovalca Hermana Zimmer,

Njegovo Veličanstvo kralj nizozemski:

referendarja državne telegrafe oskrbujočega, Vilhelma Konstantina Arnolda Staring,

keri so se pod pridržkom odobrenja od strani svojih visokih pooblastilcev dogovorili zastran teh le členov:

Člen 1. Določbam pričujoče pogodbe podvržene so vse telegrafske linije in ščacije, ki jih visoki pogodniki za vesvoljno občenje bodi na svoji lastni zemlji, bodi na zemlji tujih držav vzdržujejo.

Člen 2. Vsakemu izmed visokih pogodnikov pridržuje se pravica, telegrafske linije in ščacije, ki jih napravi zavolj podmorske zveze z drugimi državami, ali izključiti od svojih drugih linij in ščacij, ali pa za podmorske linije postaviti drugačne trife.

Člen 3. Tista telegrafska korespondencija, ki se dotika linij dveh ali več visokih pogodnikov, obravnjuje se po določbah pričujoče pogodbe in se imenuje edinstvena korespondencija.

Določbe o korespondenciji, ki se dotika samo linij ene telegrafske uprave, pridržujejo se vsakemu pogodniku posebej.

Člen 4. Določbe mednarodne telegrafske pogodbe, pregledane na Dunaju 21. julija 1868, ki zadevajo službo telegrafske korespondencije, kakor tudi dotičnega pravilnika za mednarodno telegrafsko službo, veljajo popolnoma za edinstveno korespondencijo, kolikor se s pričujočo pogodbo ni drugači ustanovilo.

Člen 5. Da se najde, kolika bo odpravnina za edinstveno korespondencijo, razdeljeno je vse telegrafsko ozemlje visokih pogodnikov na čveterokotne ploščadi. Napravijo se pa te ploščadi s tem, da se vsaka širokostna stopnja na 5 in vsaka dolgotna stopnja na 3 enake dele razdeli, in skozi delišča potegnejo poldniki in soravniki, po čemer postane po 15 čveterokotij, ki se taksni kvadrati imenujejo.

Člen 6. Odpravnina (odpravna pristojbina) znese za enostavno poslanico (depešo) od dvajset besed:

- a) 8 sgr. = 28 kr. južnonemšk. = 40 kr. avstr. veljave = 0.50 gld. nizozemskega denarja, če se pošilja med štacijami enega taksnega kvadrata od ene do druge, ali pa od teh do takih štacij, ki leže v 8 kvadratnih vrstah, ki taksni kvadrat najbližje obdajajo, če se odvzame tistih 40 kvadratov, ki leže zunaj kroga v ta taksni kvadrat vpisanega;
- b) 16 sgr. = 56 kr. južnonemšk. = 80 kr. avstr. veljave = 1 gld. nizozemskega denarja, če se poslanica odpravlja med štacijami enega taksnega kvadrata in vsemi drugimi štacijami, ki leže zunaj okrožja ad a).

Te pristojbine poskočijo za polovico za vsako deseterico besed, ki jih ima poslanica več, ali za vsak del deseterice.

Člen 7. Pridržan je občasn pregled zgornje trife, kakor tudi terminalnih in tranzitnih taks za edinstveno korespondencijo gredočo v kako vnanjo deželo po dogovoru med telegrafskimi upravami visokih pogodnikov.

Člen 8. Za odpravo telegrafske edinstvene korespondencije po trifi jemane pristojbine so vkupna lastnina ter se razdeljujejo med deležne telegrafske uprave po razmernih številih, ktera se dobé, če se število v vsakem upravnem okolišu posebej odpravljenih edinstvenih poslanic pošteje (multiplicira) s številko, ki predstavlja ozirno vrednost ene edinstvene poslanice v dotičnem okolišu.

Te vrednotne številke se ustanovljujejo po vkupnem dogovoru deležnih uprav.

Člen 9. Da se vzajemna plačila in iskanja posamnih telegrafskih uprav v imenu pristojbin in troškov za edinstveno korespondencijo izračunijo in poravnajo, delajo se v pravnih razdobjih obračuni.

Telegrafska uprava severnonemške uprave bo oskrbovala to obračunovanje držeč se inštrukcije po dogovoru med dotičnimi telegrafskimi upravami ustanovljene.

Trošek za to opravilo neso vkupno vse telegrafske uprave po primeri deleža, ki ga ima ktera od prejetih pristojbin.

Člen 10. Da se bodo razmerja med telegrafskimi upravami visokih pogodnikov dalje razvijala, bodo se od časa do časa po potrebi shajali poslanci.

Člen 11. Pričujoča pogodba pride v moč 1. dne julija meseca 1869, izvzemši nove trifne določbe v členih 5 in 6 zapopadene, po katerih se bo zadnji čas 1. julija 1870 delati začelo.

Dokler ne pride v moč nova trifa, bodo veljale trifne določbe pogodbe o telegrafskem edinstvu, sklenjene v Šverinu 30. septembra 1865.

Člen 12. Ta pogodba se more od leta do leta odpovedati. Odpoved pa je dopuščena samo o 1. dnevu januarja vsakega leta tako, da pogodba ostane po tem še do 31. decembra tistega leta v veljavi.

Člen 13. Ko pride pričujoča pogodba v moč, izgubi svojo veljavo nemško-avstrijska pogodba o telegrafskem edinstvu od 30. septembra 1865.

Člen 14. Pritrdbe pričujoče pogodbe naj se kakor hitro se bo dalo v mestu Karlsruhe izmenjajo.

V dokaz tega so pooblaščenci pričujočo pogodbo podpisali in podpečatili.

Tako storjeno v Baden-Badenu, pet in dvajsetega oktobra tisoč osem sto šestdeset osem.

(L. S.) Karel **Brunner** l. r.

(L. S.) Janez pl. **Takáč** l. r.

(L. S.) Franc pl. **Chauvin** l. r.

(L. S.) Henrik **Gumbart** l. r.

(L. S.) Ludovik pl. **Klein** l. r.

(L. S.) Herman **Zimmer** l. r.

(L. S.) Vilhelm Konstantin Arnold **Staring** l. r.

Smo pretehtavši vse določbe te pogodbe odobrili jo in potrdili ter obetamo tudi s svojo cesarsko in kraljevsko besedo za Sebe in za Svoje naslednike, da jo bomo po vsem nje zapopadku zvesto izpolnjevali in izpolnjevatih dali.

V potrdbo tega smo pričujoče pismo z lastno roko podpisali in ukazali, da se na-nj pritisne Naš cesarski in kraljevski pečat.

Tako storjeno v Našem glavnem in prestolnem mestu na Dunaju tridesetega dne meseca decembra v letu po odrešenju sveta tisoč osemsto šestdeset devetem, Našega cesarjevanja dva in dvajsetem.

Franc Jožef l. r.

Beust l. r.

Po najvišem povelju Njeg. ces. in kralj. apost. Veličanstva :

Baron Maksimilijan **Gagern** l. r.

ces. in kralj. dvorni in ministerski svetovalec.

Zgornja državna pogodba se razglasuje ter bo veljala za kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Na Dunaju, dne 31. marca 1870.

Hasner l. r.

Plener l. r.

40.**Ukaz ministerstva za pravosodje od 19. marca 1870,**

da se občina Meggenhofenska v Gornji Avstriji odkáže v okoliš Grieskirchen-skega okrajnega sodišča.

Na podlogi §. 2 postave od 11. junija 1868, Drž. zak. št. 59, odločuje se občina Meggenhofen iz okolišča Lambaškega okrajnega in preiskovalnega sodišča ter se odkazuje pod okoliš Grieskirchenskega okrajnega sodišča, oziroma Veleškega okrožnega sodišča kakor preiskovalnega sodišča.

Ta ukaz pride v moč 1. junija 1870.

Herbst l. r.

41.**Razglas ministerstva za finance od 3. aprila 1870,**

da se v Kotoru napravi puncovališče.

Z ozirom na razpis od 30. novembra 1866 (Drž. zak. št. 149) daje se na znanje, da se v Kotoru ustanovi puncovalnica, ki začne svoja opravila 1. junija 1870.

Kotorska puncovalnica bode od Dobrovniškega finančnega okraja obsegala davkarijske okraje: Kotorski, Budljanski, Novigradski in Risenski, v tem ko davkarijski okraji: Dobrovniški, Korčulski, Orebiški, Cavtatski in Stonski pod Dobrovniško puncovalnico ostanejo.

Ta puncovalnica bo združena s Kotorsko davkarijo ter bo imela uradno znamenje M 7 in podstala Tržaškemu puncovalnemu uradu.

Brestel l. r.

42.**Postava od 6. aprila 1870,**

v obrano listovne in pisemske skrivnosti.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1. Če kdo nalašč prelomi skrivnost listov in drugih zapечатnih pisem ali spisov ter jih brez pravice odpečati ali pa zataji, naj se to djanje, ako ne podpada pod ostrejšo določbo občne kazenske postave, za prestopok šteje. Kadar ta prestopok stori uradnik ali služabnik ali ktera druga v javni službi stoječa oseba svoj urad ali svojo službo opravlja, naj se prestopnik kaznjuje z zaporom do šest mesecev, sicer pa v denarjih do 500 gl. avst. veljave ali z zaporom do treh mesecev.

V poslednjem primerljaju nastopa kazenskosočno preganjanje samo na zahtevo tega, komur se je pravica razžalila.

§. 2. Razen ondaj, kadar gre za hišno preiskovanje ali za zaprtje, smejo se listi ali druga pod pečatom hranjena pisma samo na podlogi sodnikovega povelja komu uradno odvzeti ali razpečatiti. Povelje se mora dotičnikom z vzroki vred brez odloga vročiti.

§. 3. Če se komu zoper to, kar veleva §. 2 te postave, pismo odvzame ali odpečati, naj bo tako djanje kakor prestopok z zaporom do treh mesecev kaznjevano.

§. 4. Če se kje na podlogi postave od 5. maja 1869, Drž. zak. št. 66, izreče, da je člen 10 državne osnovne postave od 21. decembra 1867, Drž. zak. št. 142, ustavljen, izgubita §§. 2 in 3 pričujoče postave svojo moč za dotle, dokler bo rečeni člen ustavljen.

§. 5. Le-ta postava se ne dotiče ni določeb reda kazenske pravde o tem, kdaj se smejo kateremu obdolženeu listi odvzeti in odpečatiti, ni predpisov reda listovne pošte o tem, kako je ravnati z nevročljivimi listi, niti določeb konkursnega reda glede tega, kako previdno je delati, kadar se konkurs odpira.

§. 6. Zvršitev te postave, ki pride v moč tisti dan, ko bo razglašena, naroča se ministroma za pravosodje in za trgovino.

Na Dunaju, dne 6. aprila 1870.

Franc Jožef I. r.

Hasner I. r.

Plener I. r.

Brestel I. r.

43.

Postava od 7. aprila 1870,

s katero se §§. 479, 480 in 481 občne kazenske postave preklicujejo in posebne določbe izdajajo glede dogovorov med gospodarji ali med delavci, da bi se pogoje za delo siloma predrugačile, in glede dogovorov med obrtniki, da bi se cena kakega blaga občinstvu na škodo povišala.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

§. 1. Določbe §§. 479, 480 in 481 občne kazenske postave od 27. maja 1852, Drž. zak. št. 117, izgube svojo veljavnost.

§. 2. Dogovori med delodavci (obrniki, službenimi gospodarji, vodniki fabrik, rudnikov, plavežev, kmetij ali drugih del), katerih namen je, delavcem s tem, da delo ustavijo ali da jim slovo dado, plačilo znižati ali sploh neugodnejše pogoje za delo naložiti; — kakor tudi dogovori med delavci (družniki ali kseli, pomagači, služabniki, ali drugimi za plačilo delajočimi), ki imajo namen, s tem, da vsi skup delo popusté, gospodarje primorati, da jim večje plačilo dado ali sploh boljše pogoje za delo dovolijo; — zadnjič vse domenitve za podporo tistih, ki se omenjenih dogovorov stanovitno držé, ali na škodo teh, ki so se jih odpovedali, nimajo nobene pravne moči.

§. 3. Kdor v namenu, da bi se kateri v §. 2 omenjenih dogovorov napravil, razširil ali siloma izpeljal, gospodarjem ali delavcem s strašilnimi ali posilnimi sredstvi brani ali brani skuša, da ne bi po svojem prostem sklepu delati dali ali dela poprijeli se, le-ta je, če njegovo djanje ne podpada pod ostrejšo določbo kazenske postave, kriv prestopka in sodišče naj ga kazni z zaporom od osmih dni do treh mesecev.

§. 4. Kar določujeta §§. 2 in 3, to veljá tudi za dogovore obrtnikov, katerih namen je, kako blago občinstvu na škodo podražiti.

§. 5. Ta postava pride v moč tisti dan, kterega bo razglašena.

Ministrom za pravosodje, trgovino in notranje reči se naroča zvršiti jo.

Na Dunaju, dne 7. aprila 1870.

Franc Jožef I. r.

Hasner I. r.

Plener I. r.

Giskra I. r.

Herbst I. r.